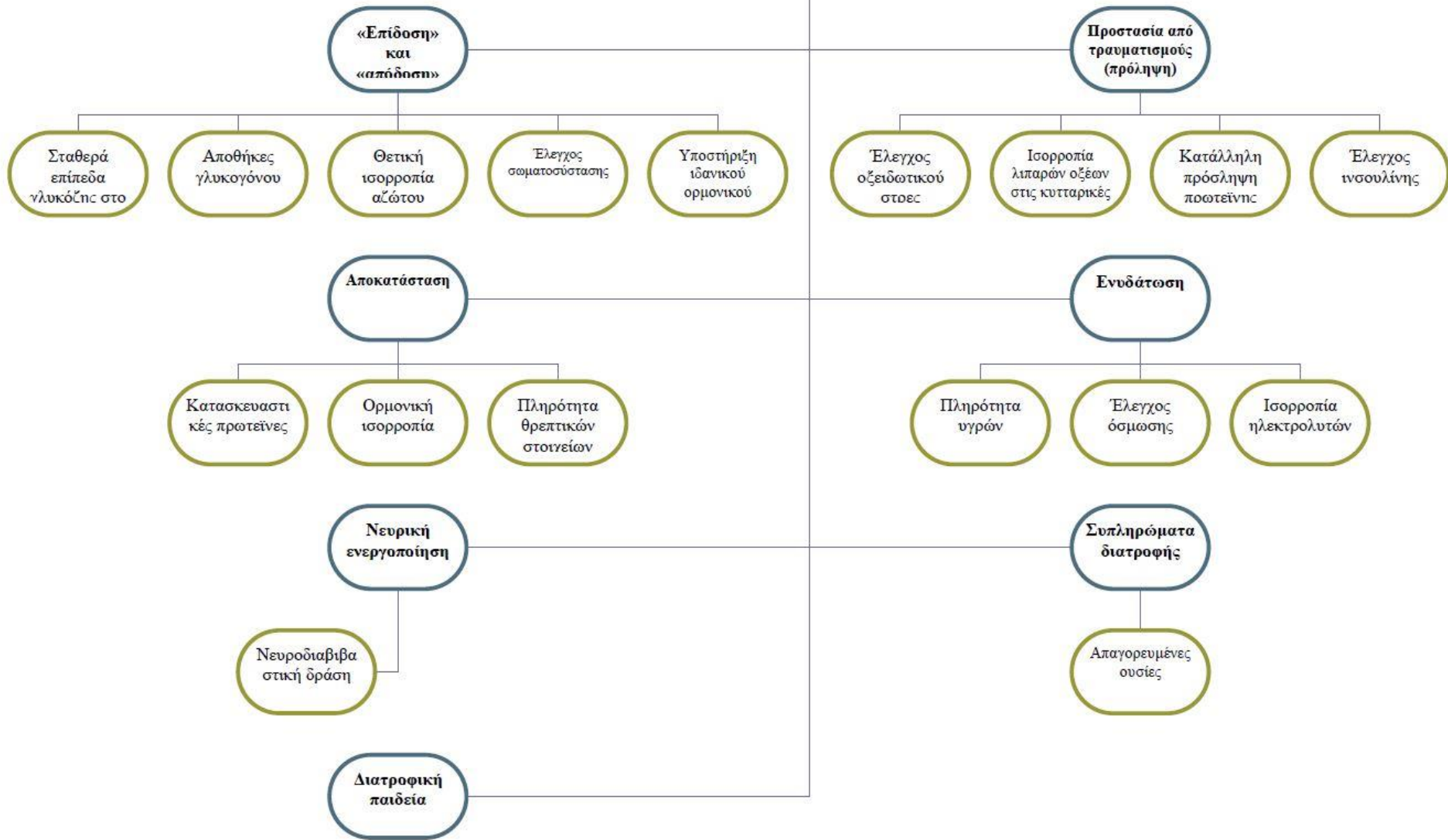

Η διατροφή του σύγχρονου αθλητή

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Πως επιλέγουμε τι τρώμε;

- ◆ Γεύση
- ◆ Διατροφικό περιβάλλον
- ◆ Διαφήμιση
- ◆ Ταχύτητα εύρεσης φαγητού
- ◆ Ελλιπής γνώση
- ◆ Οικονομικά κριτήρια
- ◆ Μιμητισμός
- ◆ Διατροφική κουλτούρα

«Ακατάλληλη διατροφική συμπεριφορά»

- ◆ Περισσότερο φαγητό σε όγκο και θερμίδες.
- ◆ Πλούσια σε λιπαρά γεύματα (κυρίως κορεσμένα).
- ◆ Μεγάλη κατανάλωση άσπρου άλευρου και παράγωγα αυτού.
- ◆ Μεγάλη κατανάλωση ζάχαρης.
- ◆ Μεγάλη κατανάλωση αλατιού.
- ◆ Τηγανιτά γεύματα.
- ◆ Πρόχειρο φαγητό.
- ◆ Περιορισμένη πρόσληψη βιταμινών.
- ◆ Περιορισμένη πρόσληψη κυτταρικών ινών.
- ◆ Κατανάλωση γευμάτων σε λάθος ώρες.

Αποτελέσματα:

- ◆ Παχυσαρκία (μεταβολικά νοσήματα- ορθοπαιδικά προβλήματα- ψυχολογικά προβλήματα)
  - ◆ Μειωμένο ανοσοποιητικό
  - ◆ Αυξημένο οξειδωτικό στρες
  - ◆ Κακές πνευματικές λειτουργίες
  - ◆ Μειωμένη ενέργεια
  - ◆ Μειωμένη αποκατάσταση
  - ◆ Μειωμένες ψυχολογικές αντοχές
-

Τι προτείνει η σύγχρονη έρευνα;

- ◆ Ισορροπημένα γεύματα (5 γεύματα/ ημέρα)
- ◆ Ισορροπία θρεπτικών στοιχείων (45% υδατάνθρακας- 30% πρωτεΐνη- 25% λίπος)
- ◆ Κατάλληλη πρόσληψη βιταμινών και μετάλλων
- ◆ Πρόσληψη κυτταρικών ινών
- ◆ Σωστή ενεργειακή υποστήριξη (κατάλληλος αριθμός θερμίδων)
- ◆ Πρόσληψη πρωτεΐνης υψηλής βιολογικής αξίας
- ◆ Χαμηλή πρόσληψη κορεσμένων λιπών
- ◆ Πρόσληψη καλής ποιότητας υδατανθράκων

***Τι χρειάζεται για την καλύτερη
απόδοσή του;***

1. Ένα καλό μετά ασκησιακό γεύμα!

Πρέπει να περιέχει υψηλής βιολογικής αξίας πρωτεΐνη και υδατάνθρακες διαφόρων μοριακών βαρών

«Εκμετάλλευση του παράθυρου της ευκαιρίας»

Αμέσως μετά την άσκηση τα κύτταρα δίνουν τη ευκαιρία μεταφοράς θρεπτικών στοιχείων στο εσωτερικό με τους εξής τρόπους:

- ✦ Μειώνονται τα επίπεδα του ενδομυϊκού γλυκογόνου, καθώς και του ηπατικού γλυκογόνου.
- ✦ Μειώνονται τα επίπεδα αμινοξέων στην κυτταρική μεμβράνη.
- ✦ Ο οργανισμός εξαντλείται και δημιουργείται έλλειψη θρεπτικών στοιχείων.
- ✦ Η μεμβράνη γίνεται διαπερατή και πρέπει να αποκατασταθούν οι ισορροπίες.
- ✦ Εκείνη την στιγμή δίνεται η ευκαιρία να εισάγουμε στα κύτταρα απαραίτητα θρεπτικά στοιχεία και αμινοξέα για την αναδόμηση DNA.

2. Σταθεροποίηση των επιπέδων γλυκόζης στο αίμα κατά την διάρκεια των προπονήσεων-αγώνων!

- ◆ Απαιτούμενη πρόσληψη υδατανθράκων είναι 4-6 γραμ./κιλό ΣΒ/ημέρα, ανάλογα με τα προπονητικά ερεθίσματα (ένταση – είδος – διάρκεια).

3. Προώθηση της ανάρρωσης και θετική ισορροπία αζώτου!

- ◆ Απαιτούμενη πρόσληψη πρωτεΐνης 1,2 -2,2 γραμ. /κιλό ΣΒ/ ημέρα, ανάλογα με τα προπονητικά ερεθίσματα (ένταση -είδος - διάρκεια).

ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ:

- ◆ Το βασικό «κατασκευαστικό» συστατικό όλων των ιστών του σώματος.
- ◆ Αναγκαίο για:
  - α) μυϊκή ανάπτυξη,
  - β) μυϊκή επιδιόρθωση,
  - γ) παραγωγή ορμονών,
  - δ) παραγωγή ενζύμων,
  - ε) αποθήκευση βασικών στοιχείων,
  - στ) μεταφορά βασικών στοιχείων.

4. Έλεγχο του οξειδωτικού στρες που δημιουργείται κατά την διάρκεια σκληρών προπονήσεων.

◆ ROS VS BAP

5. Καλή ενυδάτωση κατά την διάρκεια των προπονήσεων- αγώνων!

Συνέπειες της μείωσης των υγρών του σώματος:

- ✦ Μείωση 0,5%: μικρή επιβάρυνση καρδιάς
- ✦ Μείωση 1%: μείωση αερόβιας ικανότητας
- ✦ Μείωση 3%: μείωση μυϊκής αντοχής
- ✦ Μείωση 4%: μείωση μυϊκής δύναμης, προβληματική μετάδοση νευρικών ερεθισμάτων, κράμπες
- ✦ Μείωση 5%: εξοντωτικές τάσεις, κράμπες, κόπωση, μείωση πνευματικής ικανότητας
- ✦ Μείωση 6%: πλήρης φυσική εξόντωση, καρδιακή προσβολή, κώμα
- ✦ Μείωση 10% και πάνω: θάνατος

Ιδανική λήψη νερού ανά ημέρα:

30-40ml ανά κιλό σωματικού βάρους

Πχ. 70 kg : $70 \cdot 35 = 2.5$ l - $100 \cdot 35 = 3.5$ l

Λόγοι που προκαλούν
μυικούς τραυματισμούς
Και δεν μπορούμε να
παρέμβουμε ΑΜΕΣΑ
διατροφικά

1) Μηχανικό ερέθισμα

2) Μειωμένο εύρος
κίνησης

3) Συσσώρευση μικρο-
οργανισμών

4) Που προέρχονται
από υπερχρήση και
συνεχή αυξανόμενη
ένταση προπονητικών
ερεθισμάτων

5) Προτόνια -Ιόντα H⁺
- Γαλακτικό οξύ και
διαταράσσουν την
οξεοβασική ισορροπία
μυικού περιβάλλοντος

6) Χαμηλά επίπεδα
ιδιοδεκτικών
ικανοτήτων

7) Ανεκπαιδευτα
οργανίδια Golgi

Λόγοι που μπορεί να υπάρχει Άμεση και έμμεση διατροφική παρέμβαση

1) Συσσώρευση μικροφλεγμονών → ινσουλίνη, αραχιδονικό οξύ → προσταγλανδίνες, κυτοκίνες, κυκλοξιγενάση, λιποξιγενάση

2) Συσσώρευση ελευθέρων ριζών και ROS δραστικών μορίων οξυγόνου

3) Διαταραγμένο ορμονικό προφίλ
→ Σχέση τεστοστερόνης - κορτιζόλης

4) Ανισορροπία λιπαρών οξέων στις κυτταρικές μεμβράνες

5) Αφυδάτωση και διαταραχή ηλεκτρολυτών

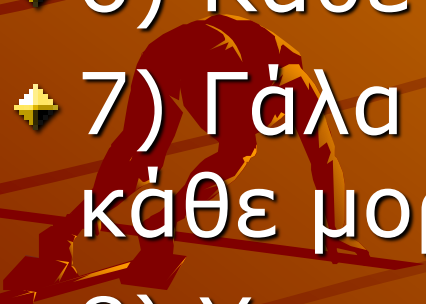
6) Άδειες αποθήκες ενέργειας → γλυκογόνο → γλυκονεογένεση → καταβολισμός

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ

- DON'T

- 1) Ολόπαχα Κρεατικά (Χοιρινό – Κατσίκι – Προβατίνα – Αρνί – Πανσέτα κλπ)
- 2) Αλλαντικά κάθε μορφής (ζαμπόν – μπέικον – λουκάνικα – πάριζα κλπ.)
- 3) Βούτυρο – Μαργαρίνες – Σπορέλαια
- 4) Ζάχαρη κάθε μορφής

-
- ◆ 5) Άσπρο αλεύρι και παράγωγα (ψωμί – φρυγανιά – παξιμάδια – πίτες – κουλουράκια κλπ.)
  - ◆ 6) Κάθε είδος τηγανιτού γεύματος
  - ◆ 7) Γάλα και ολόπαχα γαλακτοκομικά κάθε μορφής
  - ◆ 8) Υπερ-επεξεργασμένα τρόφιμα και προϊόντα σακούλας
  - ◆ 9) Μεγάλου μεγέθους γεύματα

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ

- DO

- 1) Φρούτα και λαχανικά
- 2) Αμύγδαλα – καρύδια – κολοκυθόσπορο – λιναρόσπορο
- 3) Υψηλής βιολογικής αξίας πρωτεΐνη (κοτόπουλο – ψάρι – αυγό)
- 4) Ανεπεξέργαστα Δημητριακά (Βρώμη – Κριθάρι κλπ)

- ◆ 5) Ελαιόλαδο Αγνό Παρθένο
- ◆ 6) Όσπρια και λαδερά φαγητά
- ◆ 7) Νερό → 30-40 ml / kg Σωματικού βάρους

Ευχαριστώ!

Γιώργος Μουλίνος
MS. PhD φυσιολογίας
της άσκησης & της διατροφής
Καθηγητής φυσικής αγωγής
Φυσιοθεραπευτής
Ms. PhD Αθλητιατρικής